

Slovo k povzbuzení na pondělí 4. května 2020 ...
Biblická čtení: Sk 11,1-18; Ž 42; Jan 10,11-18

Milé sestry, milí bratři,

máme další všední den, a to i liturgicky, a tak se vracíme opět ke všednodenní biblické četbě na pokračování. V evangelijních úryvcích čteme po celou dobu velikonoční z velkých řečí Pána Ježíše podle Janova sepsání. Máme již za sebou noční rozhovor Krista s Nikodémem a dlouhou řeč o chlebě života. Před sebou máme ještě řeč o posvěcení chrámu a hlavně největší Ježíšovu řeč, překrásnou řeč na rozloučenou. Těmto bychom se měli, dá-li Bůh, věnovat v následujících dnech. Dnes čteme z relativně krátké řeči o dobrém pastýři, úryvek navazuje přímo na evangelium včerejší neděle.

Jde o centrální část této řeči. Rozvíjí obraz Krista Dobrého pastýře, který své ovečky zná, dokonce jménem, chrání své ovečky před vlkem a všechny je chce přivést domů, do ovčince, k Bohu. Na pozadí tohoto obrazu Pán Ježíš navíc dává nahlédnout do tajemství své jednoty s Otcem, která se právě v jeho bytí dobrým pastýřem projevuje: jako Boží láska...

Zůstaňme ale u samotného obrazu dobrého pastýře. Jeho vlastnosti si můžeme klidně doplnit ještě o další rozměr, známý z jiného Ježíšova podobenství, totiž že dobrý pastýř vyhledává ztracenou ovečku, a když ji najde, vezme si ji na ramena a donese zpět ke stádu. Tak také Kristus Dobrý pastýř bývá často znázorňován, a to od nejstarších starokřesťanských dob.

Pastýř je tak v evangeliu krásnou postavou. A nejen v něm. Pastýři jsou obecně vnímáni jako kladné postavy: jsou často moudří, tiší, nezatížení bahnem měst, na svých pastvinách jsou svobodní, mohou jít, kam chtějí, nebojí se práce, jsou těmi, kteří své stádo milují, jsou stále s ním, starají se o své ovečky, každou z nich znají, chrání je před dravou zvěří, hledají ztracené. A tak dále. Proto ta velká oblíbenost, v literatuře, ve výtvarném umění, všude.

Že sám Hospodin se ke svému lidu chová jako dobrý pastýř, věděl už starozákonní Izrael. Že Mesiáš bude tímto dobrým pastýřem, bylo předpovězeno zvlášť prorokem Ezechielem. Pán Ježíš to vše naplňuje v plnosti, přímo v Boží plnosti. Je prostě Božím dobrým pastýřem se vším, co k němu patří, a ještě mnohem víc. Proto také „já jsem pastýř dobrý“ je dalším z velkých Kristových výroků – uvozených silným „já jsem“ – vyjadřujících, kým je Kristus jako Boží syn pro nás: cestou, pravdou, životem, dveřmi, světlem světa, chlebem života a také právě dobrým pastýřem.

Dnešní obraz není proto třeba nějak zvlášť dál rozvádět. Je jasný, srozumitelný. Můžeme se jím nechat potěšit. A to je možná dnes to nejdůležitější, protože i útěchu a potěchu prostě potřebujeme, zvlášť ty Boží. Útěcha Boží totiž člověka nejen skutečně těší, což už samo o sobě je velmi mnoho, ale také otevírá srdce samotnému Bohu. Není to nepodobné s našimi vztahy: když nás někdo skutečně potěší, udělá opravdovou radost, utěší nás, vždy to otevře nějak naše srdce vůči takovému člověku. O co více to platí u Boha. Proto je dobré se nechat Bohem i jen tak těšit...

Skutečnost, že Bůh, Pán Ježíš je s námi ve všech našich starostech, tísních, úzkostech, hladech, žízních, bolestech, blouděních či obavách jako dobrý pastýř, který o tom všem ví, neopustí nás a to jediné podstatné – Boží pastvu – nám stále dává, je opravdu velmi útěšná. Že už dal za náš život a otevřel nám nebe, je ještě útěšnější. A že toto vše není jen slovo, jen obraz, ale skutečnost, může každý zakusit. I tím, že se Bohem nechá potěšit, třeba i čtením dnešního evangelia, krásného obrazu dobrého pastýře. Nechá-li jím rozehřát své srdce, má naději, že se otevře Pánu Ježíši, skutečnému Dobrému pastýři.

Z četby Božího slova si totiž nemusíme vždy odnést jen nějaký mravní apel či poučení. Boží slovo má mnoho rovin a jednou z nich je i útěcha. A ta je také důležitá, možná více než mnohé ostatní rozměry, protože skutečná Boží útěcha možná leckdy lépe otevře naše srdce Bohu než cokoli jiného. Srdce pak mnohem snadněji může reagovat na všechno ostatní Boží, na všechny výzvy, pozvání a napomenutí.

Jeden „apel“ si však z dnešního obrazu možná přeci jen zkusme odnést. Jestliže zakoušíme vlastní potřebu být potěšen a utěšen a jestliže sami tak rádi tuto útěchu nacházíme, zejména u Pána Ježíše, pak je jisté, že potěšit potřebují i druzí lidé, lidé kolem nás. Je proto dobré se pokusit druhým ukázat na Pána Ježíše, pokud ho sami ještě neznají, jako na toho, který je zdrojem útěchy. Ale hlavně je dobré, abychom sami byli ochotni být nástroji, dárci útěchy. Každá dobrá a pravdivá lidská útěcha je totiž nějakým – větším či menším – odleskem té Boží. Svatý Pavel to na jednom místě svého Druhého listu Korintským krásně formuluje: „Bůh nás potěšuje v každém soužení, abychom i my mohli těšit ty, kteří jsou v jakékoli tísni, tou útěchou, které se nám samým dostává u Boha.“

Něco takového je potřeba v každé době. V naší době možná obzvlášť. A v té, co přijde, ať přinese cokoli, stejně tak...